

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб” щодо державної охорони окремих категорій військових посадових осіб

1. Мета акта

Проєкт Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб” щодо державної охорони окремих категорій військових посадових осіб розроблено з метою забезпечення безперервності та стійкості функціонування системи військового управління в умовах дії стану війни чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях шляхом надання державної охорони особам, які в цей час перебувають чи перебували на посадах Головнокомандувача Збройних Сил України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України, Міністра внутрішніх справ України, Голови Служби безпеки України, Голови Служби зовнішньої розвідки України, Начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України, їх заступників, командувача об’єднаних сил Збройних Сил України, командувачів видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувача Національної гвардії України, Голови Державної прикордонної служби України, Голови Національної поліції України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

В умовах триваючої збройної агресії російської федерації проти України Головнокомандувач Збройних Сил України та його заступники, начальник Генерального штабу Збройних Сил України та його заступники здійснюють безпосереднє та стратегічне керівництво Збройними Силами України, приймають рішення, що визначають хід і результати оборони держави. Міністр внутрішніх справ України, Голова Служби безпеки України, Голова Служби зовнішньої розвідки України, Начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони України, їх заступники, командувач об’єднаних сил Збройних Сил України, командувачі видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувач Національної гвардії України, Голова Державної прикордонної служби України, Голова Національної поліції України здійснюють безпосереднє керівництво військовими формуваннями, які завдають відчутної шкоди військовим спроможностям ворога.

Виконання зазначеними військовими посадовими особами своїх службових повноважень із відбиття агресії росії проти України, захисту суверенітету та територіальної цілісності України в умовах війни має наслідком ухвалення органами влади країни-агресора протиправних рішень щодо їх кримінально-правового переслідування та визначення їх пріоритетними цілями для розвідувально-диверсійних груп ворога та їхніх агентів. Відповідно, виконання зазначеними посадовими особами своїх функціональних обов’язків пов’язане з підвищеними ризиками посягання на їх життя чи здоров’я, що може негативно вплинути на безперервність функціонування системи військового управління та відповідних складових сектору безпеки та оборони України.

У зв'язку з цим виникає необхідність законодавчого врегулювання питання надання Головнокомандувачу Збройних Сил України, начальнику Генерального штабу Збройних Сил України, Міністру внутрішніх справ України, Голові Служби безпеки України, Голові Служби зовнішньої розвідки України, начальнику Головного управління розвідки Міністерства оборони України їх заступникам, командувачу об'єднаних сил Збройних Сил України, командувачам видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачу Національної гвардії України, Голові Державної прикордонної служби України, Голові Національної поліції України державної охорони під час дії стану війни чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

Враховуючи стратегічний характер рішень, що ухвалюються Головнокомандувачем Збройних Сил України, начальником Генерального штабу Збройних Сил України, Міністром внутрішніх справ України, Головою Служби безпеки України, Головою Служби зовнішньої розвідки України, Начальником Головного управління розвідки Міністерства оборони України, а також беручи до уваги збереження ризиків посягання на їх життя і здоров'я навіть після звільнення з посад, існує потреба у законодавчому врегулюванні питання надання державної охорони таким особам та членам їхніх сімей не лише протягом строку дії стану війни чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, але й протягом десяти років після їх завершення чи скасування.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону передбачено внесення змін до Закону України "Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб" шляхом доповнення його новою статтею 6¹ (Забезпечення безпеки військових посадових осіб під час дії стану війни чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях), якою передбачити наступне:

У період дії стану війни чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях особам, які у зазначені періоди перебувають чи перебували на посадах Головнокомандувача Збройних Сил України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України, Міністра внутрішніх справ України, Голови Служби безпеки України, Голови Служби зовнішньої розвідки України, Начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України та членам їхніх сімей, які проживають разом з ними, забезпечується державна охорона.

Після припинення дії стану війни чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях особи, зазначені у частині першій цієї статті та члени їхніх сімей, які проживають разом з ними, забезпечуються державною охороною протягом десяти років, крім випадків набрання законної сили обвинувальним вироком щодо них, чи подання ними особистої заяви про відмову від державної охорони.

У період дії стану війни чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, заступникам осіб зазначених у частині першій цієї статті, а також командувачу об'єднаних сил Збройних Сил України, командувачам видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачу Національної гвардії України, Голові Державної прикордонної служби України, Голові

Національної поліції України може забезпечуватися державна охорона за рішення:

Головнокомандувача Збройних Сил України – щодо: заступників Головнокомандувача Збройних Сил України; начальника Генерального штабу Збройних Сил України та його заступників; командувача об'єднаних сил Збройних Сил України, командувачів видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України;

Міністра внутрішніх справ України – щодо заступників Міністра внутрішніх справ України, командувача Національної гвардії України, Голови Державної прикордонної служби України, Голови Національної поліції України;

Голови Служби безпеки України – щодо заступників Голови Служби безпеки України;

Голови Служби зовнішньої розвідки України – щодо заступників Голови Служби Зовнішньої розвідки України;

Начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України – щодо заступників начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України.»

Проектом Закону також передбачено доповнення статті 10 Закону новими частинами 3, 4 та 5 такого змісту:

За спільним рішенням Начальника Управління державної охорони України та відповідно, Головнокомандувача Збройних Сил України, Міністра внутрішніх справ України, Голови Служби безпеки України, Голови Служби зовнішньої розвідки України, Начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України, державна охорона осіб, зазначених у частинах першій та другій статті 6-1 цього Закону, може здійснюватися військовослужбовцями Управління державної охорони України спільно з військовослужбовцями чи поліцейськими відповідних військових формувань, розвідувальних та правоохоронних органів.

У випадках, передбачених частиною третьою статті 6-1 цього Закону державна охорона здійснюється військовослужбовцями чи поліцейськими відповідних військових формувань, розвідувальних та правоохоронних органів, із залученням, за необхідності, військовослужбовців Управління державної охорони України – за клопотанням посадових осіб, зазначених у частині третій статті 6-1 цього Закону – за рішенням Начальника Управління державної охорони України.

Військовослужбовці та поліцейські відповідних військових формувань, розвідувальних та правоохоронних органів при здійсненні функцій з державної охорони діють в межах їх повноважень, передбачених спеціальними законами про ці військові формування, розвідувальні та правоохоронні органи, та мають право зберігати, носити і застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби на підставі і в порядку, передбачених Законом України «Про Національну поліцію», військовими статутами та прийнятими відповідно до них нормативними актами, провозити зброю та спеціальні засоби в усіх видах транспорту».

4. Правові аспекти

У відповідні сфері суспільних відносин діють:

Закон України “Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб;

Закон України “Про загальну структуру і чисельність Управління державної охорони України”;

Закон України “Про Збройні Сили України”;

Закон України “Про національну безпеку України”;

Закон України “Про правовий режим воєнного стану”;

Закон України “Про Службу безпеки України”;

Закон України “Про розвідку”;

Закон України “Про Службу зовнішньої розвідки України”;

Закон України “Про Національну поліцію”;

Закон України “Про Національну гвардію України”;

Закон України “Про Державну прикордонну службу України”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізацію проекту Закону буде здійснено в межах коштів Державного бюджету України, передбачених на фінансування Управління державної охорони України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України на відповідний рік.

Разом з тим, реалізація проекту Закону потребує додаткового фінансування з Державного бюджету на забезпечення діяльності Управління державної охорони України, пов’язаної з необхідністю збільшення штатної кількості його військовослужбовців та збільшення кількості спеціальних транспортних засобів та інших матеріально-технічних засобів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не потребує публічного громадського обговорення.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті Закону відсутні положення, що:

стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту Закону сприятиме забезпеченню безперервності та стійкості функціонування системи військового управління, а також безпеки

особам, які здійснюють або здійснювали в умовах дії стану війни чи воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях повноваження Головнокомандувача Збройних Сил України, начальника Генерального штабу Збройних Сил України, Міністра внутрішніх справ України, Голови Служби безпеки України, Голови Служби зовнішньої розвідки України, Начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України, їх заступників, командувача об'єднаних сил Збройних Сил України, командувачів видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувача Національної гвардії України, Голови Державної прикордонної служби України, Голови Національної поліції України.

Реалізація проекту Закону не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Народні депутати України

Ф.В.ВЕНІСЛАВСЬКИЙ (№ 85)
та інші

